

یک‌شنبه | **۱۰ مرداد** ۱۴۰۰

۲۱ ذی‌الحجهٔ ۱۴۴۴

شماره ۴۷۵

گزارش

گزارشی درباره مشکلات تاکداران قوچانی

بسته‌بندی، حلقه مفقوده صادرات انگور و کشمش قوچان

گزارشایشان‌زاده

شهرستان قوچان از دهه‌های گذشته با داشتن باغ‌های وسیع و پر بار انگور از جمله مناطق مهم و عمده در پرورش و تولید انگور و کشمش بوده است به طوری که هنوز هم کشمش بی دانه و کم نظیر این شهرستان با توجه به نوع، کیفیت و میزان بالا در شهد و مواد قندی این محصول موسوم به کشمش "سلطانی" هر سال به‌تعدادی از کشورهای اروپایی و عربی منطقه صادر می‌شود و خریداران و مشتریان خاص خود را دارد اما آن چه که باعث شده تولید کنندگان کشمش و انگور قوچان سود و بهره قابل توجهی از این محصول نبرند و نتوانند کارشان را توسعه دهند نبود بسته‌بندی مناسب و فقدان ثبت برند و حمایت های لازم بوده به خصوص در شرایط فعلی که خشکسالی و شرایط سخت اقلیمی نیز مزید بر علت شده و تاکداران را با مشکل و دلسردی روبه‌رو ساخته و انگیزه آنان را در ادامه این کار کاهش داده است و حتی برخی از آن‌ها به کشت های جایگزین روی آورده اند که در جای خود تهدیدی جدی برای کاسته‌شدن از تولید باغ‌هاو سیر نزولی تولید انگور و کشمش این منطقه است. به گزارش خراسان رضوی، بر اساس اظهارات کارشناس امور باغبانی و مدیر جهاد کشاورزی شهرستان، سالیانه به‌طور متوسط بیش از ۸۵ تا حدود ۹۰ هزار تن انگور در باغ‌های قوچان تولید و برداشت می‌شود که ارقام مختلفی همچون انگور سبز، انگور سفید، عسکری، لعل، خلیلی، گل بر طبق، شست عروس، یاقوتی، دهن بار و انگور کشمشی را شامل می‌شود که مقداری از انواع آن در شهرستان به مصرف تازه خوری می‌رسد و به صورت تر فروشی راهی میدان بار و شهرهای شمالی کشور و تهران می‌شود. اگر چه از محصول کشمش تولیدی نیز مقداری به مصرف داخلی می‌رسد، اما بیشترین مقدار آن در واحداو کارخانه‌های فراوری و کشمش پاک‌کنی شهرستان برای صادرات آماده می‌شود که مورد استقبال و توجه‌تجار داخلی و خریداران خارجی قرار می‌گیرد و صادرات این محصول ازآوری خوبی دارد و بین ۹۰ تا ۹۵ درصد محصول از نوع کشمشی بی دانه و صادراتی است. در عین حال تولید انگور و کشمش، کار پرمحت و دشواری است و هزینه‌های بالایی برای تولید دارد و گاه متاسفانه بروز مسائل و

مشکلاتی چون سرمای ناگهانی و سرمازدگی، سیل و تگرگ و گاهی وجود آفات در برخی نقاط موجب نابودی محصول یا کاهش تولید می‌شود و خسارت‌های مالی بسیاری را برای باغداران و تولید کنندگان به دنبال دارد. این در حالی است که خشکسالی‌ها و کم‌آبی و افت قیمت کشمش و نوسان قیمت آن در بازار نیز در چند سال اخیر مزید بر علت شده است و تاکداران را با مشکل و دلسردی روبه‌رو ساخته و انگیزه آنان را در ادامه این کار کاهش داده است و حتی برخی از آن‌ها به کشت های جایگزین روی آورده اند که در جای خود تهدیدی جدی برای کاسته شدن از تولید باغ‌ها و سیر نزولی تولید انگور و کشمش، این محصول را ارزش است.

رنج تولید برای باغدار

یکی از تولید کنندگان کشمش می‌گوید: نبود نظارت کافی و افزایش عوامل خرید محصول از بیرون شهرستان از جمله مشکلات تولید کنندگان است که سود را نصیب واسطه‌ها و دلالان می‌کند و فقط، رنج تولید برای تاکدار و تولید کننده می‌ماند. ساجدی می‌افزاید: متاسفانه نبود و کمبود مواد ترکیبی با کیفیت برای تولید کشمش، موجب شده است تا کارخانه های کشمش پاک کنی و فراوری از خرید کشمش های تولید شده با مواد نامرغوب خودداری کنند و در نتیجه محصول روی دست باغدار بماند و چیزی جز زیان نصیب او نشود. این در حالی است که قبل از این کمبودها، مواد با کیفیت از ایتالیا وارد عرضه می‌شد که باورود مواد بی کیفیت از کشورهایی مانند چین، این مشکل ایجاد شده است و مسئولان باید به‌طور جدی چاره‌ای بیندیشند. وی خاطر نشان می‌کند: اگر می‌خواهیم محصول کشمش و انگور ما به سمت بورس برود باید محصول، درجه بندی شود البته برای محصول‌های هم این‌رتبه بندی لازم است. نبود قیمت گذاری درست، با توجه به نوع و کیفیت محصول، موجب شده است این مسئله به صورت درست و علمی تعریف نشود. این باغدار یادآور می‌شود: مزیت انگور قوچان نسبت به محصولات بسیاری از نقاط این است که باقی مانده سموم ندارد و محصولی سالم است که متاسفانه عده‌ای از جای دیگر از جمله ملایر به این شهرستان می‌آیندو انگور آن را خریداری و سپس با ناوا خودشان عرضه و صادر می‌کنند، همان‌طور که گاهی برخی افراد کشمش مرغوب و صادراتی ما را خریداری و با کشمش بی کیفیت

جای دیگر مخلوط و ما را دچار مشکل می‌کنند به ویژه وقتی آن را به اسم کشمش قوچان به فروش برسانند. وی می‌افزاید: اگر بتوانیم مزیت محصول خود را حفظ کنیم و به سمت تولید محصول ارگانیک برویم، بی‌شک به عنوان یک برند معتبر در بازارهای جهانی معرفی و شناخته می‌شویم و در غیر این صورت باید منتظر زیان و برگشت محصول باشیم.

مشکل وثیقه

قبری یکی از تولید کنندگان نمونه انگور در قوچان نیز می‌گوید: مسئله ضمانت های بانکی و وثیقه گذاری برای دریافت تسهیلات هم یکی دیگر از مشکلات ماست. وی می‌افزاید: برخی کاغذبازی های اداری از دیگر موانع است که اگر فردی بخواهد مجوز باغداری بگیرد باید بسیاری از فرایندهای اداری را پشت سر بگذارد که هم باعث اتلاف وقت و هم این که فرد از رفت وآمد ها و پیچ و خم های اداری خسته و از ادامه راه و کار منصرف می‌شود. در حالی که همواره توصیه می‌شود با تولید کننده و سرمایه گذار همکاری داشته باشند و از آن‌ها حمایت کنند و مشوق شان باشند. در هر حال در کنار همه مشکلات، کاستی ها و رنج تولید، برای ماندگاری باغ های انگور و توسعه سطح و افزایش میزان تولیدو حفظ جایگاه قوچان در تولید کشمش و صادرات آن لازم است تولید کنندگان و تاکداران به‌طور جدی حمایت و تشویق شوند و موانع تولید از پیش پای آنان برداشته شود.

باغ‌های انگور در قوچان یک مزیت قابل توجه

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، و چون باغ‌های انگور در قوچان را یکی از ظرفیت هاو مزیت های قابل توجه در این شهرستان می‌داند، همان گونه که این شهرستان استعداد خوبی در بخش کشاورزی و در زمینه آب، خاک و هوا دارد و دمای آن برای تولید بسیاری از محصولات مناسب است. اورانی در حاشیه جلسه بررسی مشکلات باغداران و تولید کنندگان انگور در قوچان خاطر نشان می‌کند: به‌طور کلی همیشه کار در جایی صورت می‌گیرد که اراده پشت قانون و برنامه باشد، بنابراین لازم است مجموعه شهرستان ضمن حضور میدانی، شنوای مشکلات انگور کاران باشند و باغداران نیز در باره این ظرفیت و منابع خدادادی آگاهی بیشتری پیدا کنند. وی می‌افزاید: در مقطعی در قوچان ۱۱۷ هزار تن انگور تولید شد و از این شهرستان، تولید کننده ملی و نمونه کشوری داشتیم که این تولید رقم کمی نیست و وقتی محصول مرغوب و با کیفیت تولید شود، هم توجه اقتصادی خوبی دارد و هم کشمش آن در صادرات، جایگاه و ارزشآوری مناسبی خواهد داشت. بنابراین باید به آموزش و توانمندسازی باغداران در تولید انگور و کشمش در بخش خصوصی، توجه شود و اولویت داشته باشد.

آمادگی برای برگزاری جشنواره انگور

اورانی درخصوص برپایی جشنواره انگور نیز اظهار می‌کند: ما آمادگی لازم را در این زمینه

روزنامه
سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی
خراسان رضوی

برای قوچان هم داریم. البته بهتر است تنها به یک منطقه بسنده نشود، بلکه در دهستان های مختلف و منطقه ای کشکبگرد تا در تولید کنندگان انگیزه بیشتری برای تولید محصول با کیفیت و بهداشتی ایجاد شود. این در حالی است که در کنار تولید کشمش قوچان و فروش و صادرات آن باید به دیگر فرآورده های انگور در این شهرستان همچون شیره انگور نیز به خوبی پرداخته و معرفی شود ضمن آن که از محصول کشمش می‌توان استفاده‌های بیشتری از جمله در تهیه شیرینی، کیک و کلوچه کرد.

تقویت بنیه اقتصادی و درآمدی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان خاطر نشان می‌کند: در خراسان رضوی از محصولات کشاورزی در استان به ارزش ۳۴ هزار میلیارد تومان، ۴۳ درصد آن مربوط به محصولات باغی است، ۳۷ درصد در بخش دام و ۲۰ درصد آن، محصولات زراعی است که با بررسی وضعیت شهرستان های استان می‌بینیم که الگوی درآمدی، ابتدا در محصولات باغی است.

اورانی می‌افزاید: این الگو در شهرستان قوچان جواب نمی‌دهد، زیرا باید بنیه اقتصادی قوی تر و درآمدی بیشتر داشته باشد، هر چند در محصولات باغی دارای مزیت هایی است بنابراین مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان باید با همکاری نخبگان و افراد باتجربه و دارای تخصص، اولویت بندی ها را به درستی در نظر داشته باشد و برنامه‌ریزی کند. این در حالی است که قوچان قطب دام داشتی است. اگر پرواری تولید می‌شود، نباید دوباره بگذاریم پروار بندی به سمت مشهد برود بلکه باید کاری کنیم که به برنامه‌ریزی و مدیریت خوب، توان مالی در بخش دامداری این شهرستان نیز افزایش یابد.

دستیابی به ثروت با اصلاح روش‌ها

وی می‌گوید: لازم نیست برای رسیدن به ثروت، کارخانه احداث کنیم، در حالی که ثروت با اصلاح روش‌ها و درست بودن آن ایجاد می‌شود که در همین خصوص در قوچان نیز می‌توان با ایجاد مراکز و فروشگاه هایی در مسیر مسافران و زائران، محصول انگور، کشمش و شیره انگور را عرضه کرد که هم محصولات خوب شهرستان معرفی شود و هم اشتغال زا و درآمدزا باشد. همچنین می‌توان لبنیات مرغوب و با کیفیت قوچان از جمله پنیر کردی آن را عرضه کرد که می‌تواند قابل رقابت با پنیر آذربایجان باشد.

گزارش

سال ۹۰ در جلسه دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد ایده ارتباط بین صنعت و دانشگاه به‌ذهنش رسید و همان جاتصمیم گرفت با راه‌اندازی گلخانه‌ای مجهز و صنعتی یکی از چالش‌های بخش کشاورزی را رفع کند. از صفر شروع کردو حالا یک گلخانه ۱۰ هزار متری مجهز و صنعتی دارد که با کار و فعالیت ۱۵ نیروی ثابت و ۵۰ نیروی فصلی خانم‌سالیانه ۴۰۰ هزار دسته گل تولید و روانه بازار می‌کند.

به گزارش فارس، نیمروز داغ‌مردادر کیلومتر ۷ جاده سبزوار ارتباط بین صنعت و دانشگاه می‌روم، عط خاک رطوبت خورده و خنکای نسیم همراه بارنگ‌های چشم‌نواز و اریحه روح‌انگیز گل‌ها که در دل کویر نشاط و سرزندگی را فریاد می‌زند، شعری را در خاطر م‌زنده می‌کند «گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت» با خالق این بهشت زمینی به گفت‌وگو نشستم تا از جزئیات موفقیت‌ها و گلایه‌هایش در حوزه کارآفرینی برابم‌گوید. سیمیه مختاری، کارشناس ارشد علوم گیاهی باتولید سالیانه بیش از ۴۰۰ هزار دسته گل در گلخانه مجهز و صنعتی برای ۵۰ نفر به‌طور مستقیم و غیرمستقیم اشتغال‌زایی کرده است و محصولاتش را روانه بازارهای داخل و خارج کشور می‌کند. این بانوی کارآفرین نیشابوری می‌گوید: از دوران دبستان به گل و گیاه علاقه داشتم، جالب این که هر چه می‌کاشتم خیلی زود سبز می‌شد، سال ۹۰ در جلسه دفاع پایان‌نامه کارشناسی ارشد جرقه ارتباط بین صنعت و دانشگاه به ذهنم زده شد و تصمیم گرفتم تا یکی از چالش‌های

روایتی از تلاش خستگی‌ناپذیر بانوی کارآفرین نیشابوری

از گلخانه ۲۰۰ متری تا صادرات به ترکمنستان

می‌گوید: محصولاتم به بازار گل مشهد، بازار گل فتح‌آباد و بخشی هم به شهرها و استان‌های هم‌جوار ارسال می‌شود، بخشی از گل‌ها هم به عشق‌آباد ترکمنستان می‌رود، در حقیقت محصول عمده به بازار گل می‌رود و بخشی هم در فروشگاه آنلاین هر روز به مشتریان تحویل می‌شود؛ این‌ها را که می‌گوید برق‌شادی را در چشم‌مانش به‌وضوح می‌توانی ببینی.

۶۰۰ میلیون زیان در یک سال

این تولیدکننده برتر خراسان رضوی می‌گوید: سال گذشته به‌علت شیوع ویروس کرونا تعطیلی مطلق بازارهای داخلی و خارجی حدود ۶۰۰

میلیون تومان ضرر کردم و این بزرگ‌ترین خسارتی بود که در این یک‌دهه به گلخانه‌وارد شد؛ البته بزرگ‌ترین مشکلی که من و تولیدکنندگان حوزه کشاورزی بآن روبه‌رو هستیم نرخ سودتسهیلات

بخش کشاورزی را رفع کنم.

مختاری تأکید می‌کند: پس از دانش‌آموختگی مهم‌ترین دغدغه‌ام ایجاد کسب‌وکار تولیدی بود، از آن‌جا که به واسطه رشته تحصیلی‌ام در مقطع کارشناسی ارشد کارم با گیاهان بود و علاقه بسیار زیادی به گل‌ها داشتم بین محصولات کشاورزی که به صورت گلخانه‌ای تولید می‌شدند، گل را انتخاب کردم.

مختاری کارش را با یک وام سه‌میلیون تومانی، یک گلخانه ۲۰۰ متر مربعی و تولید گل‌های گلدانی شروع کرد اما به‌تدریج کارش گل کردو حالا یک گلخانه ۱۰ هزار متری مجهز و صنعتی مدیریت می‌کند، گلخانه‌ای که با کار و فعالیت ۱۵ نیروی ثابت و ۵۰ نیروی فصلی خانم‌سالیانه ۴۰۰ هزار دسته گل تولید و روانه بازار می‌کند. وی یادآور می‌شود: دو سال ابتدای کار به‌علت نداشتن تجربه کافی به سختی گذشت، اگر چه رشته تحصیلی‌ام وابسته به کارم بود اما تجربه عملی در خصوص تولید محصول گلخانه‌ای نداشتم، از این رو به‌وضوح شکافی که بین صنعت و تحصیلات دانشگاهی وجود دارد، در عمل نمایان شد. بدیهی بود که فقط با تکیه بر علم آکادمیک دانشگاهی نتوانم کار را درست پیش ببرم از این رو دو کشت اول تجربه سخت و زیان‌باری شد، خوشبختانه بعد از کمک‌گرفتن از مشاوران و پس از یک‌دهه تلاش‌شانه‌روزی ۱۵ نوع گل شاخه بریده را به شکل خاکی در دو فصل بهار و پاییز در گلخانه کشت و اواخر زمستان و تابستان برداشت می‌کنیم.

بخشی از گل‌ها به عشق‌آباد ترکمنستان می‌رود

همان‌طور که به گل‌هایش رسیدگی می‌کند،

کشت و در زمستان برداشت می‌کنم، البته اسمال گل جدیدی به نام لوبینوس هم کشت کردم. وی با بیان این که در کشور ما با این اقلیم خوب و زیبا جای اکوتوریسم کشاورزی بسیار خالی است، اضافه می‌کند: آرزویم ایجاد یک مجموعه چند هکتاری گلخانه با گیاهانی خاص و تلاش روی اکوتوریسم کشاورزی و جذب گردشگران داخلی و خارجی است، همان اتفاقی که سال‌هاست در کشور گل‌ها هلند شاهد آن هستیم. این بانوی کارآفرین نیشابوری یادآور می‌شود: من عاشق کار و حرفه‌ام هستم هر روز ۵ صبح به‌امید دیدن شکفتن گل‌ها از خواب بیدار می‌شوم و روزی ۱۴ ساعت در گلخانه مشغول کار هستم. کار در گلخانه‌ها او را از وظایف مادری و همسری غافل نکرده است، تنها تفریح‌اش ورزش است و حاصل ۲۴ سال‌زندگی‌اش دوفه‌زندپسر ۲۰ ساله و ۱۰ ساله است و دختری ۱۲ ساله که چهار سال قبل سرپرستی‌اش را پذیرفته است.

وی می‌گوید: من وقت‌های مازادم را روی خانه‌داری و وظایف مادری و همسری تمرکز می‌کنم و کارهایی مثل رفتن به خیابان، گشتن در مغازه‌ها و پاساژها، مهمانی رفتن‌های مداوم و تماشای برنامه‌های تلویزیون برابم مفهومی ندارد، سال‌هاست که هیچ‌وقتی برای تماشای برنامه‌های تلویزیون ندارم. این کارشناس ارشد علوم گیاهی با اشاره به این که تمام افراد خانواده در این حرفه مشارکت دارند و در کنارم هستند، می‌گوید: محل‌زندگی‌ما در کنار همین گلخانه است، از این رو شرایط نظارت و رسیدگی به امور منزل در کنار کار شبانه‌روزی گلخانه برابم مهیاست، ضمن این که مشارکت و همکاری تمامی افراد خانواده در این حرفه مشکلات را هموارتر می‌کند.